

Νικολαΐδης & Συνεργάτες
Πολιτικοί Μηχανικοί & Μηχανικοί Περιβάλλοντος
Αγίου Παύλου 61. 1107, Λευκωσία-Κύπρος
Τηλ: +357 22311958, Φαξ: +357 22312519
Email: nicol@NandA.com.cy

Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Φ/δι Ειρήνη Κωνσταντίνου
Λεωφ. 28^{ης} Οκτωβρίου 20-22
Τ.Θ. 27658

25 Φεβρουαρίου 2020

Με Ηλεκτρονικό Μήνυμα: (iconstantinou@environment.moa.gov.cy)

ΘΕΜΑ: Εξέταση Μελέτης Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 3,61 MW στο Δήμο Αραδίππου Αρ. Πολ. Αίτησης ΛΑΡ/0210/2019-Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων (Αρ. Φακέλου 02.10.011.005.001.042)

Κυρία Κωνσταντίνου,

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και την επιστολή σας ημερομηνίας 31/01/2020, σας παραθέτουμε τις απαντήσεις μας στα ερωτήματα σας που αφορούν τη Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στο Περιβάλλον για την κατασκευή και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 3,61 MW στο Δήμο Αραδίππου.

Ερώτημα 1. Ψηφιακό αρχείο των γεωγραφικών δεδομένων του έργου σε μορφή kmz:

Το ψηφιακό αρχείο kmz θα σας αποσταλεί ηλεκτρονικά.

Ερώτημα 2. Περιγραφή εναλλακτικών επιλογών για το προτεινόμενο έργο: α) ως προς τη χωροθέτηση λόγω του ότι τα υπό ανάπτυξη τεμάχια είναι κρατικά και β) ως προς την τεχνολογία θεμελίωσης των βάσεων στήριξης λόγω μορφολογίας του εδάφους. Ειδικότερα, η προτεινόμενη χωροθέτηση των φωτοβολταϊκών πλαισίων όπως παρουσιάζεται στο χωροταξικό σχέδιο (σελίδα 27 της ΜΕΕΠ), δεν φαίνεται να λαμβάνει υπόψη τη μορφολογία του εδάφους (πρανή και υψομετρικές διαφορές).

Δεν έχουν εξεταστεί εναλλακτικές επιλογές χωροθέτησης του έργου. Η θέση για το συγκεκριμένο έργο είναι η μοναδική που διαθέτει και έχει εξετάσει ο Δήμος Αραδίππου. Η στήριξη των φωτοβολταϊκών πλαισίων θα γίνει με πασσάλους. Αυτή είναι η ενδεδειγμένη μέθοδος για το συγκεκριμένο έργο και αυτή παρουσιάζεται στα σχέδια που συνοδεύουν τη ΜΕΕΠ. Η χρήση πασσάλων δεν είναι αποτρεπτική για τη συγκεκριμένη μορφολογία τους εδάφους.

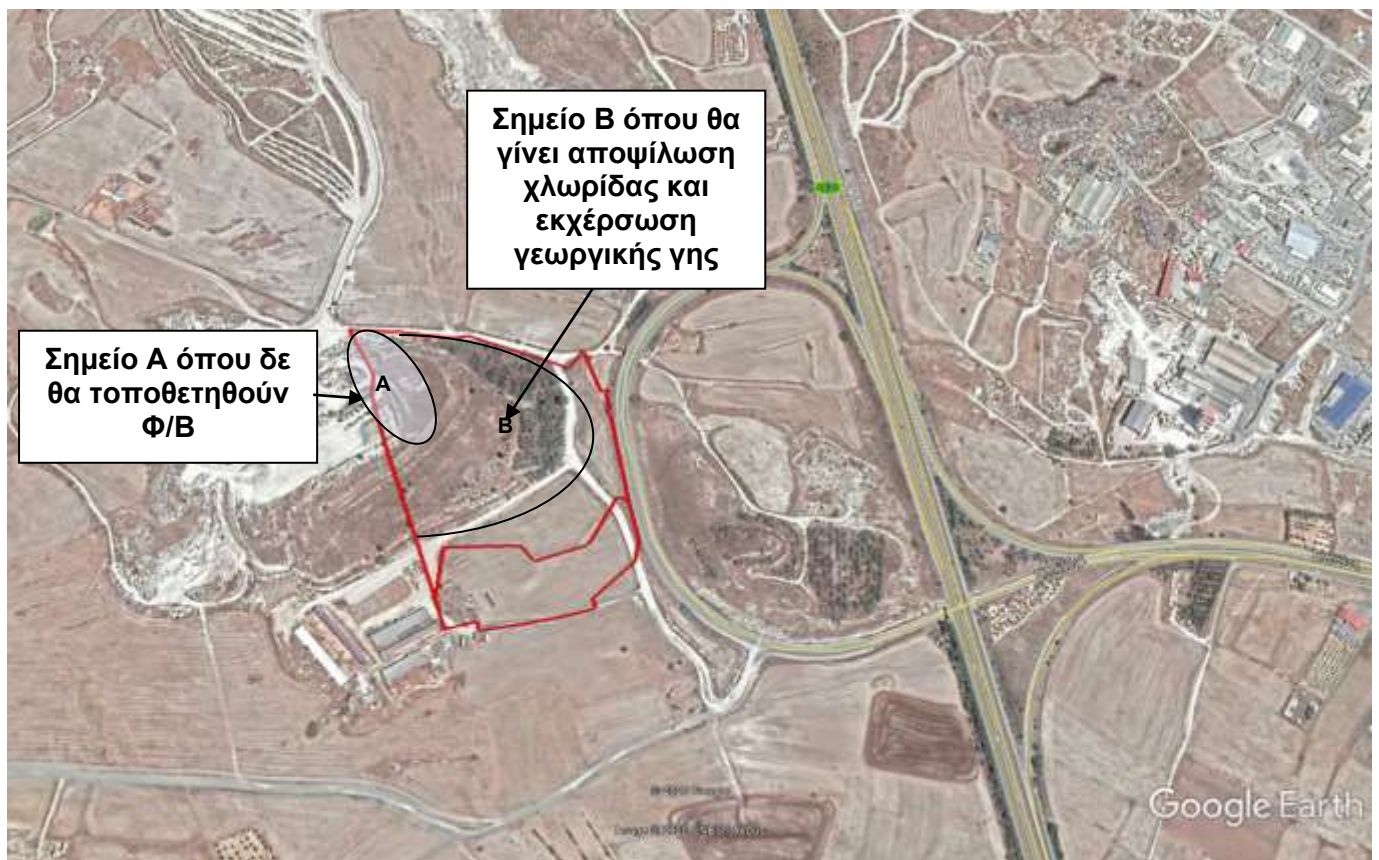
Ερώτημα 3. Περιγραφή της πιθανής χρήσης των τεμαχίων σε περίπτωση μη υλοποίησης του προτεινόμενου έργου (no-action επιλογή):

Δεν έχουμε εντοπίσει οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με άλλες χρήσεις που μπορεί να επιλέξει το κράτος για τη συγκεκριμένη τοποθεσία. Πολύ πιθανόν το τεμάχιο να μείνει κενό χωρίς οποιαδήποτε άλλη χρήση.

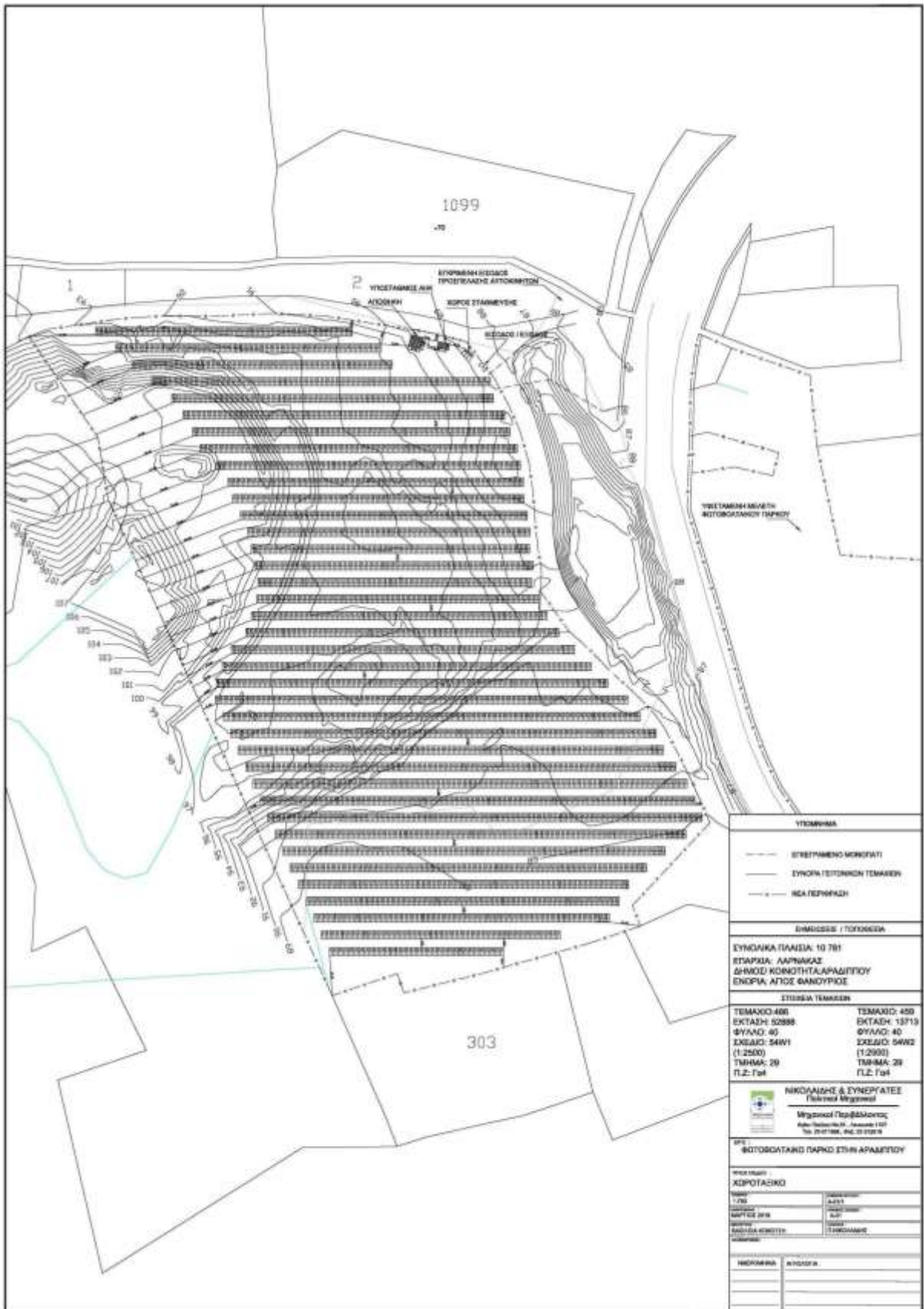
Ερώτημα 4. Αποτύπωση της χλωρίδας του τεμαχίου σε χωροταξικό σχέδιο, υπόδειξη σε χάρτη των δέντρων που θα αποκοπούν και αναφορά αν υπάρχουν είδη κόκκινου βιβλίου:

Δεν έχουν εντοπιστεί είδη του κόκκινου βιβλίου στα υπό μελέτη τεμάχια. Όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 7.3.3 της ΜΕΕΠ, εντός του τεμαχίου 486 υπάρχουν 100 περίπου δέντρα Ακακίας (*Acacia rycnantha* και *Acacia saligna* - 50) και μεμονωμένα δέντρα όπως Κυπαρίσσι (*Cupressus sempervirens* (5 δέντρα) και Ευκάλυπτος (*Eucalyptus camaldulensis* (4 δέντρα)). Τα περισσότερα δέντρα Ακακίας είναι μικρής ηλικίας και μερικά έχουν ξεραθεί.

Σύμφωνα με το χωροταξικό σχέδιο του Φ/Β θα αποκοπούν όλα τα δέντρα που καλύπτουν την έκταση του τεμαχίου 486 και στην οποία θα τοποθετηθούν Φ/Β πλαίσια. Στο ύψωμα του τεμαχίου 486 όπου δε θα τοποθετηθούν Φ/Β πλαίσια δεν υπάρχουν δέντρα (βλέπε Χωροταξικό Σχέδιο και Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Χλωρίδα τεμαχίου όπου θα αποψιλωθεί

Σχέδιο 1: Χωροταξικό Σχέδιο Φ/Β Δήμου Αραδίππου

Ερώτημα 5. Καταγραφή του βιολογικού περιβάλλοντος για πτηνοπανίδα: Στη ΜΕΕΠ (σελίδες 78 και 82-83) γίνεται αναφορά σε μία επιτόπια επίσκεψη (18/3/2019). Δεν φαίνεται να έγινε ικανοποιητικός αριθμός ημερήσιων καταγραφών στην περιοχή του προτεινόμενου έργου βάσει του σχετικού κατευθυντήριου οδηγού για θέματα πανίδας της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας:

Η ΜΕΕΠ έχει εκπονηθεί πολύ πριν να εκδοθεί ο κατευθυντήριος οδηγός της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας. Θα γίνουν επιπρόσθετες μετρήσεις πτηνοπανίδας και θα σας αποσταλεί σε μετέπειτα στάδιο.

Ερώτημα 6. Αναφορά αν εμπύπτει σε αρδευόμενο / ξηρικό αναδασμό, αγωγούς γεωτρήσεις κλπ:

Έχει αποσταλεί email στο Τμήμα Αναδασμού και αναμένεται απάντηση, η οποία θα σας κοινοποιηθεί με την παραλαβή της.

Ερώτημα 7. Αναφορά αν εμπύπτει σε σχέδιο αναδασμού:

Έχει αποσταλεί email στο Τμήμα Αναδασμού και αναμένεται απάντηση, η οποία θα σας κοινοποιηθεί με την παραλαβή της.

Ερώτημα 8. Ποιοτικά χαρακτηριστικά εδάφους λόγω του ότι τα υπό ανάπτυξη τεμάχια εμπύπτουν σε γεωργική ζώνη:

Όπως έχουμε πληροφορηθεί από το Τμήμα Γεωργίας η αξιολόγηση της ποιότητας του εδάφους πραγματοποιείται από το εν λόγω Τμήμα. Δεν έχουμε πρόσβαση ή οποιαδήποτε πληροφόρηση πως το Τμήμα Γεωργίας αξιολογεί το έδαφος των υπό μελέτη τεμαχίων.

Ερώτημα 9. Περιγραφή της διαδικασίας αποξήλωσης και επαναφοράς του τεμαχίου στην προηγούμενη του κατάσταση και παρουσίαση προτεινόμενων μέτρων για μετριασμό των επιπτώσεων κατά την αποξήλωση του έργου:

Η διαδικασία της αποξήλωσης θα περιλαμβάνει την αποξήλωση και απομάκρυνση του εξοπλισμού και των βοηθητικών εγκαταστάσεων από την τοποθεσία του φωτοβολταϊκού πάρκου.

Κατά τη διαδικασία αυτή θα χρησιμοποιηθούν βαρέα οχήματα και ανυψωτικά μηχανήματα για τη φόρτωση και μεταφορά των υλικών που θα αποξηλωθούν. Τα απόβλητα του εξοπλισμού και των βοηθητικών εγκαταστάσεων θα πρέπει να διαχωριστούν και να διατεθούν ανά είδος για ανακύκλωση σε αδειοδοτημένες μονάδες.

Οι επιπτώσεις από τις εργασίες αποξήλωσης θα είναι ασήμαντες και ανιστρέψιμες λόγω της μικρής διάρκειας τους (μέγιστη διάρκεια 7 μέρες εργάσιμες).

Συγκεκριμένα οι επιπτώσεις που αναμένεται να παρουσιαστούν και οι οποίες θα είναι βραχυπρόθεσμες είναι:

- Δημιουργία θορύβου και αέριων εκπομπών λόγω της διακίνησης των οχημάτων και λειτουργίας των μηχανημάτων
- Αισθητική όχληση λόγω της δημιουργίας του προσωρινού εργοταξιακού χώρου

- Δημιουργία όγκου στερεών αποβλήτων

Τα μέτρα που προτείνονται για μετριασμό των επιπτώσεων είναι τα ακόλουθα:

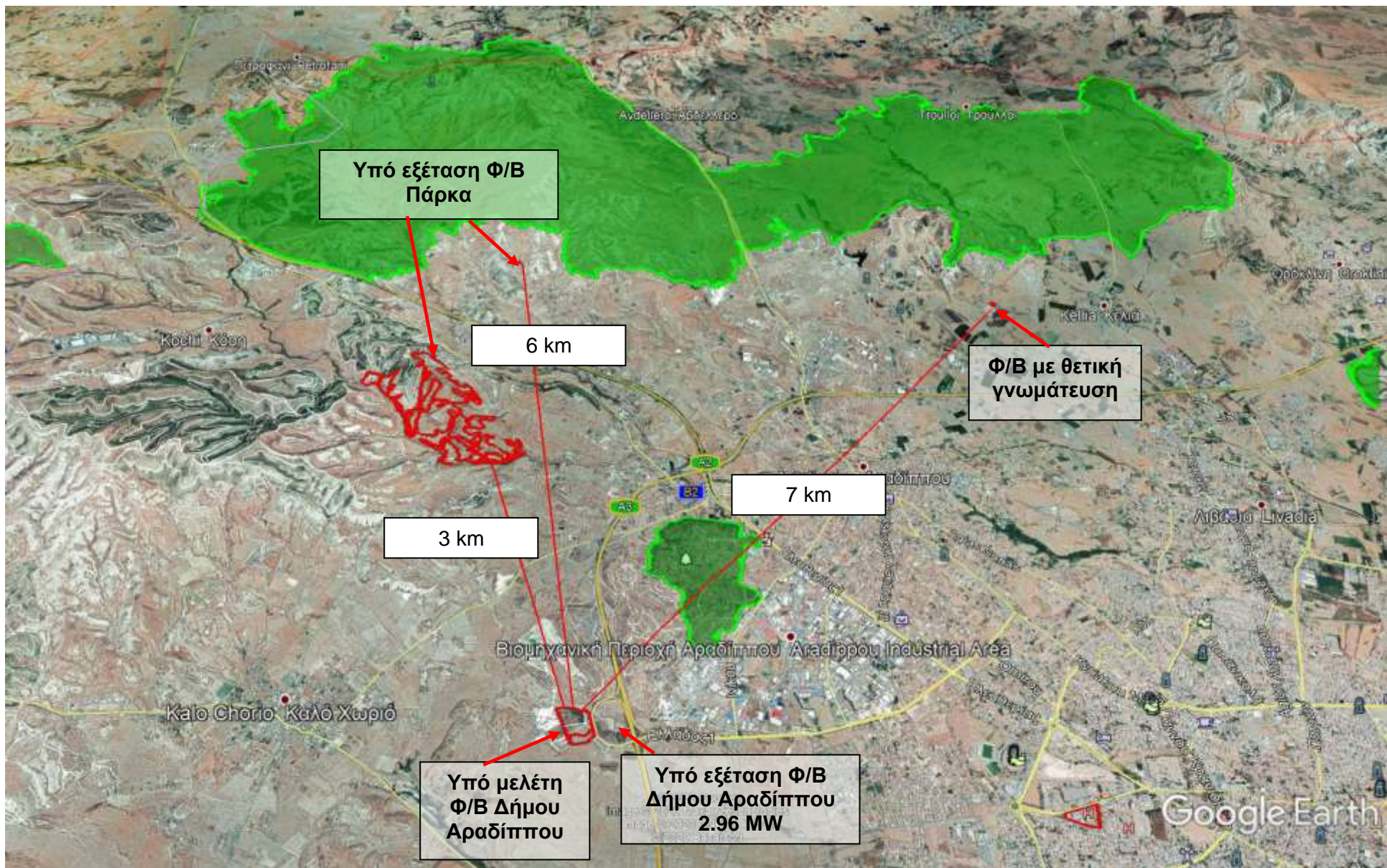
- Τοποθέτηση προειδοποιητικών/ ενημερωτικών σημάνσεων στην περίφραξη του εργοταξίου
- Διαβροχή των οδών διακίνησης των οχημάτων και των σημείων εκτέλεσης των εργασιών για αποφυγή εκπομπής σκόνης στην ατμόσφαιρα
- Αυστηρή τήρηση του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των εργασιών
- Συντονισμός των δρομολογίων των οχημάτων και μηχανημάτων
- Εκτέλεση των εργασιών σε εργάσιμες ώρες μόνο
- Τα οχήματα και τα μηχανήματα να είναι καλά συντηρημένα και οι οδηγοί να διαθέτουν επαγγελματική άδεια εν ισχύ (όπου εφαρμόζεται)
- Τήρηση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας
- Διαχωρισμός των στερεών αποβλήτων σε ξεχωριστούς κάδους (skip) και διάθεση τους σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων
- Εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίου ασφάλειας και υγείας
- Τοποθέτηση χημικής τουαλέτας
- Τοποθέτηση προσωρινών κάδων για την απόρριψη των οικιακών αποβλήτων, τα οποία θα πρέπει να απομακρύνονται από το χώρο αυθημερόν
- Οι εργασίες να περιορίζονται αυστηρώς εντός του εργοταξίου

Οι εργασίες αποκατάστασης των τεμαχίων που φιλοξενούσαν το έργο θα περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες απομάκρυνσης τυχόν υπολειμμάτων στερεών αποβλήτων και τοπική εξομάλυνση του εδάφους στα σημεία όπου υπήρχαν εγκατεστημένοι πάσσαλοι και οι βοηθητικές εγκαταστάσεις. Το Σε σημεία όπου παρατηρηθεί διάβρωση θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο φύτευσης κατάλληλων ειδών χλωρίδας.

Ερώτημα 10. Αναφορά σε άλλα προγραμματιζόμενα φωτοβολταϊκά πάρκα στην περιοχή του έργου

Κατόπιν έρευνας στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος εντοπίστηκαν 9 έργα Φωτοβολταϊκών Πάρκων στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Αραδίππου για τα οποία έχουν εκπονηθεί ΜΕΕΠ. Μέχρι στιγμής έχει εκδοθεί θετική γνωμάτευση για ένα Φ/Β 0.8 MWP, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 7 km βορειοανατολικά του υπό μελέτη Φ/Β (βλέπε Εικόνα 2).

Εικόνα 2 : Φ/Β εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αραδίππου

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Πανίκος Νικολαΐδης
Πολιτικός Μηχανικός/Μηχανικός Περιβάλλοντος